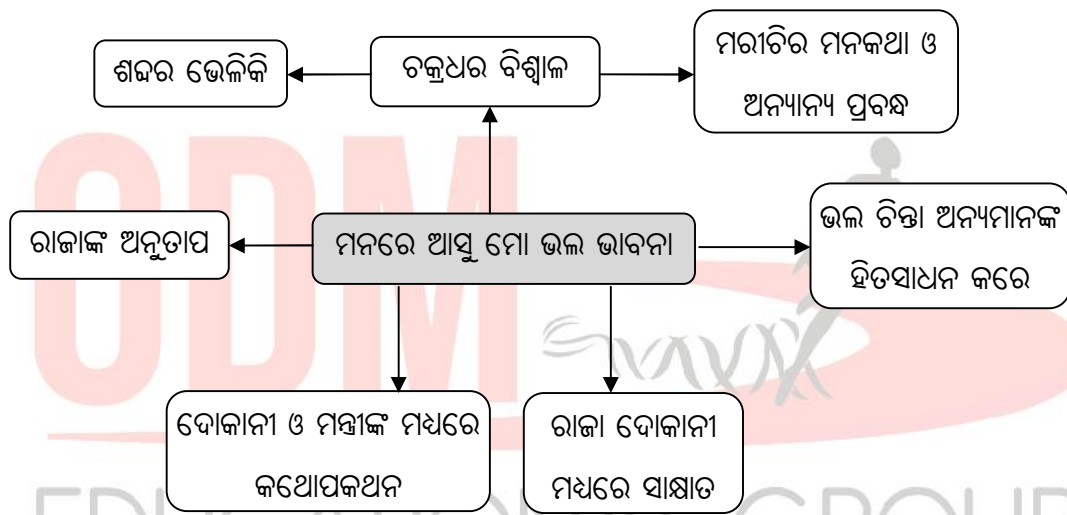

Chapter- 16

ମନରେ ଆସୁ ମୋ ଭଲ ଭାବନା

STUDY NOTES

MIND MAP

(କ) ରାଜା ଏବଂ ଦୋକାନୀ ପରସ୍ପରକୁ ଦେଖିବା ପରେ ମନ ଭିତରେ କ'ଣ କ'ଣ ଭାବିଲେ ?

ଉ— ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ରୀୟ ରାଜା ହାତୀ ପିଠିରେ ବସି ବେଳେବେଳେ ରାଜଧାନୀ ପରିକ୍ରମାରେ ଯାଉଥିଲେ । ଦିନେ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଭ୍ରମଣ କରୁ କରୁ ଗୋଟିଏ ଚନ୍ଦନ କାଠ ଦୋକାନୀ ଉପରେ ତାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିଲା । ଦୋକାନୀକୁ ଦେଖିଲା ମାତ୍ରେ ରାଜାଙ୍କ ମନରେ ଦୋକାନୀ ପ୍ରତି ଅହେତୁକ କ୍ରୋଧ ଓ ଘୃଣା ସୃଷ୍ଟି ହେଲା । ଦୋକାନୀ ପ୍ରତି ତାଙ୍କ ମନରେ ଏପରି ବିରକ୍ତି ଭାବନା ସୃଷ୍ଟି ହେଲା ଯେ ସେ ସିପାହୀ ପଠାଇ ତାଙ୍କୁ ଗିରଫ କରିବା ସହ ପୀଶାଖୁଣ୍ଡରେ ଝୁଲାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା କଲେ । ରାଜା ସ୍ୱଭାବତଃ ଶାନ୍ତିପ୍ରିୟ ଥିଲେ । କୌଣସି ଦୋଷ କରିନଥିବା ଦୋକାନୀ ସମ୍ପର୍କରେ ତାଙ୍କ ମନରେ କାହିଁକି ଏପରି କ୍ରୋଧାବନା ସୃଷ୍ଟି ହେଲା ସେ ତା'ର କାରଣ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସେହି ଭାବନା ରାଜାଙ୍କୁ ଏପରି ବିକ୍ରନ୍ତ କଲା ଯେ ତା'ର କାରଣ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବାକୁ ରାଜା ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କଲେ ।

ବ୍ୟବସାୟରେ କ୍ଷତି ହେଉଥିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଦୋକାନୀ କିପରି ନିଜ ମୂଲ୍ୟନ ଗଣ୍ଡାକ ଫେରିପାଇବେ ସେ ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତିତ ଥିଲେ । କିପରି ମହକୁଦ ଥିବା ଚନ୍ଦନ କାଠତକ ବିକ୍ରି ହେବ ସେ ବିଷୟରେ ନାନା କଳ୍ପନା କରୁଥିବାବେଳେ ତାଙ୍କ ମନକୁ ଏକ କ୍ରୋଧାବନା ଗ୍ରାସ କଲା । ଦୋକାନୀ ଜଣକ ଭାବିଲେ ଯଦି ରାଜାଙ୍କର ଅକସ୍ମାତ୍ ମୃତ୍ୟୁ ହୁଏ ତେବେ ହୁଏତ ଶବଦାହ ପାଇଁ ବହୁପରିମାଣରେ ଚନ୍ଦନ କାଠ ଆବଶ୍ୟକ ହେବ । ସେ ରାଜଧାନୀର ଏକମାତ୍ର ଚନ୍ଦନ କାଠ ବ୍ୟବସାୟୀ ହୋଇଥିବାରୁ କାଠତକ କିଣିବାପାଇଁ ରାଜକର୍ମଚାରୀମାନେ ଅବଶ୍ୟକ ତାଙ୍କ ଦୋକାନକୁ ଆସିବେ । ଫଳରେ ତାଙ୍କ ନିକଟରେ ଗଚ୍ଛିତ ଥିବା କାଠତକ ବିକ୍ରି ହୋଇଯିବ ଓ ବ୍ୟବସାୟରେ ଖଟାଇଥିବା ମୂଲ୍ୟନ ସହ ଲାଭ ମଧ୍ୟ ପାଇପାରିବେ । ଏସବୁ କଥା ଦୋକାନୀ ଜଣକ ଭାବୁଥିବା ବେଳେ ମନ୍ତ୍ରୀ ରାଜାଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ତା'ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ମନ୍ତ୍ରୀ ଦୋକାନୀଟିର ଭଲ ବନ୍ଧୁ ହୋଇଥିବାରୁ ଦୁହେଁ ଗପସପ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ । କଥା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ନିଜର ମନର ଭାବନା କଥା ସେ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଆଗରେ ପ୍ରକାଶ କଲେ । ଏଥିରୁ ମନ୍ତ୍ରୀ ରାଜାଙ୍କ କ୍ରୋଧାବନା ଉତ୍ପତ୍ତି କାରଣ ଜାଣିପାରିଲେ ।

ଅନ୍ୟ ପ୍ରତି ମନରେ କ୍ରୋଧାବନା ସୃଷ୍ଟି ହେଲେ ଅନୁରୂପ ଭାବେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ମନରେ ମଧ୍ୟ ଆମ ପ୍ରତି ଖରାପ ଚିନ୍ତା ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ । ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ଆମ ମନର ଖରାପ ଭାବନା ଆମ ପ୍ରତି ସେମାନଙ୍କ ମନରେ ବିରକ୍ତି ଓ ଘୃଣାଭାବ ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ । ରାଜା ଓ ଦୋକାନୀଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହାହିଁ ଘଟିଥିଲା । ଦୋକାନୀ ନିଜ ସ୍ୱାର୍ଥ ପାଇଁ ଜଣେ ଉତ୍ତମ, ଶାନ୍ତିପ୍ରିୟ ଓ ପ୍ରଜାପ୍ରେମୀ ରାଜାଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ମନରେ ଏପରି ଅଶୁଭ ଚିନ୍ତା ଆଣିଥିବାରୁ ତାକୁ ଦେଖିବାମାତ୍ରେ ରାଜାଙ୍କ ମନରେ ତା' ପ୍ରତି କ୍ରୋଧ ଓ ଘୃଣା ଜାଗ୍ରତ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରବନ୍ଧଟିରୁ ଏହି ଶିକ୍ଷା ମିଳେ ଯେ ନିଜେ ସୁଖ ଓ ଶାନ୍ତିରେ ରହିବାପାଇଁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ନିଜେ ମନରେ ସୁଚିନ୍ତା ଯୋଷଣ କରିବା ଉଚିତ ।